

ВІДГУК
офіційного опонента на дисертацію
Костюк Алевтини Леонтіївни
«Вагітність і пологи в жінок з недиференційованою дисплазією
сполучної тканини: діагностика і профілактика гестаційних ускладнень»,
подану до спеціалізованої вченої ради Д 26.613.02
при Національній медичній академії
післядипломної освіти імені П.Л.Шупика
на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук
за фахом 14.01.01 – акушерство та гінекологія

Актуальність теми. Представлена на рецензію докторська дисертація присвячена одній з найбільш актуальних проблем сучасного акушерства – впливу екстрагенітальної патології на розвиток акушерських і перинатальних ускладнень. За даними МОЗ України дана патологія посідає одне з головних місць в структурі материнської і перинатальної смертності і всі дослідження, проведені в даному науковому напрямку, заслуговують особливої уваги. Безумовно, багато вітчизняних і зарубіжних наукових колективів працюють над даною проблемою, при цьому основним розділом є профілактика і лікування акушерських ускладнень. Менше вивчені питання впливу недиференційованої дисплазії сполучної тканини на розвиток акушерської і перинатальної патології. Все вищевикладене свідчить про високий ступінь актуальності досліджуваної автором проблеми.

Зв'язок з науковими програмами, планами, темами. Виконана науково-дослідна робота пов'язана з планом наукової праці кафедри акушерства, гінекології і перинатології Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика.

Мета та завдання дослідження. Автор поставив за мету дослідження зниження частоти акушерської та перинатальної патології у жінок з недиференційованою дисплазією сполучної тканини на основі удосконалення і впровадження алгоритму діагностичних та лікувально-профілактичних заходів.

Для її вирішення поставлено 10 конкретних завдань, які дозволяють вирішити дану проблему поетапно: від аналізу причин недиференційованої дисплазії сполучної тканини до можливості профілактики акушерських та перинатальних ускладнень.

Наукова новизна роботи полягає в тому, що автор вивчила основні аспекти клінічного аналізу преморбідного фону, перебігу вагітності, пологів і стану новонароджених у жінок з недиференційованою дисплазією сполучної тканини, що дозволило встановити частоту, структуру і терміни розвитку основних акушерських і перинатальних ускладнень. Дуже важливим є проведений порівняльний аналіз клінічного перебігу основних акушерських і перинатальних ускладнень: плацентарна дисфункція та передчасні пологи при даній соматичній захворюваності, що сприяло науковому обґрунтуванню необхідності підвищення ефективності лікувально-профілактичних заходів. Науково обґрунтована удосконалена діагностична та лікувально-профілактична методика у жінок з недиференційованою дисплазією сполучної тканини з метою зниження частоти акушерських і перинатальних ускладнень з використанням направленої медикаментозної терапії.

Практична значущість представленої докторської дисертації підтверджується тим фактом, що встановлені основні чинники ризику, терміни і причини розвитку плацентарної дисфункції і передчасних пологів у вагітних жінок з недиференційованою дисплазією сполучної тканини в порівняльному аспекті, відносно функціонального стану фетоплацентарного комплексу. Показано основні особливості клінічного перебігу акушерських і перинатальних ускладнень, структура ступеня їх тяжкості і взаємозв'язок між собою. Розроблено і впроваджено методика профілактики акушерських і перинатальних ускладнень у жінок з недиференційованою дисплазією сполучної тканини на основі використання направленої медикаментозної корекції під час вагітності. Розроблені і впроваджені практичні рекомендації щодо зниження частоти і ступеня вираженості акушерських і перинатальних ускладнень у жінок з недиференційованою дисплазією сполучної тканини.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Вибору й обґрунтуванню теми, мети і завдань дослідження сприяло клінічно-лабораторне і функціональне обстеження 265 жінок із недиференційованою дисплазією сполучної тканини, з яких 50 були проведені за загальноприйнятою методикою, а 50 – за удосконаленим нами алгоритмом. Робота насичена цифровим матеріалом і

графіками, що поліпшують сприйняття тексту і розуміння доказової частини дисертації. Інформація, що утримується в дисертації, систематизована і коректно описана здобувачем. Аналіз обсяжного цифрового матеріалу та його достовірність дають підставу вважати, що викладені у дисертації положення, висновки та рекомендації науково обґрунтовані відповідно поставленим завданням, мають теоретичне і практичне значення, а удосконалений і впроваджений алгоритм діагностичних та лікувально-профілактичних заходів дозволяє знизити частоту акушерської та перинатальної патології у жінок з недиференційованою дисплазією сполучної тканини.

Повнота опублікованих матеріалів дисертації. Матеріали дисертації повністю відображені у 34 роботах, з яких 23 статті у наукових провідних фахових журналах та збірниках, 11 тез на науково-практичних конференціях, симпозіумах та семінарах. Всі роботи самостійні.

Рекомендації щодо використання результатів дисертації на практиці. Виконана кандидатська дисертація має педагогічне значення, оскільки результати дійсного дисертаційного дослідження можуть бути використані в педагогічному процесі як на етапі післядипломної підготовки, так и безперервного професійного розвитку.

Зміст та оформлення роботи. Дисертація побудована за класичним принципом, складається з вступу, 1 розділу, розділу, присвяченого методам дослідження і лікувально-профілактичних заходів, трьох розділів власних досліджень, обговорення результатів, висновків, практичних рекомендацій і покажчика літератури.

При детальному аналізі першого розділу необхідно відмітити, що автор використав самі сучасні дані вітчизняної та зарубіжної літератури з проблеми недиференційованої дисплазії сполучної тканини, а також можливості використання у цих пацієнток сучасних методів корекції. Цей розділ складається з декількох підрозділів, які додають один одного, причому кожний містить резюмуюче закінчення і перехід на наступну частину матеріалу.

Методологічно розділ побудований правильно, добре сприймається, стиль викладення матеріалу сучасний.

Особливо хотілось зупинитись на використаних автором ехографічних, гемодинамічних, ендокринологічних, функціональних та морфологічних методах дослідження. З широкого спектру показників автор обґрунтувала необхідність вивчення особностей функціонального стану фетоплацентарного комплексу у жінок з недифереційованою дисплазією сполучної тканини. Крім того, слід вказати на широке використання сучасної комп'ютерної техніки для розробки методів контролю за ефективністю лікувально-профілактичних заходів, що проводяться, а також для обробки отриманих результатів. Таблиці, рисунки і графіки, які використав автор, є сучасними і високоінформативними.

При викладенні результатів власних досліджень автор чітко дотримується етапності викладення матеріалу. Клінічний аналіз перинатальних наслідків розродження жінок з недифереційованою дисплазією сполучної тканини дозволив автору обґрунтувати необхідність самостійного дослідження цієї проблеми в аспекті підвищення ефективності лікувально-профілактичних заходів у цих жінок. Представлені результати наочно показують резерви, що є, в зниженні перинатальної патології у жінок з недифереційованою дисплазією сполучної тканини. Дані цього розділу дуже важливі, як з наукової, так і з практичної точки зору.

Незважаючи на значну кількість наукових публікацій, присвячених проблемі недифереційованої дисплазії сполучної тканини, реальні методики контролю за ефективністю лікувально-профілактичних заходів, що проводяться, а також лікування цих пацієнток для практичної охорони здоров'я, практично, відсутні. Автор обрала правильний методологічний підхід і запропонувала методи контролю на підставі використання отриманих результатів клініко-інструментальних і лабораторних досліджень. Використання сучасної комп'ютерної техніки дозволило виділити основні функціональні і лабораторні показники. Методики є простими у використанні і можуть знайти широке використання в жінок з недифереційованою дисплазією сполучної тканини.

При розробці тактики ведення жінок з недифереційованою дисплазією сполучної тканини при її різних варіантах автор, спираючись на дані сучасної

літератури, а також на результати попередніх досліджень запропонував широке використання сучасних функціональних технологій для підвищення ефективності діагностики та лікування цих жінок. Такий підхід є на сучасному етапі найбільш раціональним і дозволяє знизити частоту перинатальної патології у жінок з недиференційованою дисплазією сполучної тканини.

Недоліки дисертації та автореферату і зауваження щодо їх змісту та оформлення. Критичних зауважень чи заперечень принципового характеру до представленої дисертаційної роботи немає. Проте незначні дрібні недоліки, більше технічного плану в роботі все ж зустрічаються, зокрема:

- незначна перевантаженість 4 та 5 розділу таблицями;
- при оцінці власних результатів можливо було проведення гемостазіологічних досліджень.

Зазначені вище зауваження не є принциповими і жодним чином не знижують наукової вагомості та практичної значущості даного дисертаційного дослідження.

У якості дискусії вважаю за необхідне задати декілька питань:

- Яка частота невиношування вагітності у жінок з недиференційованою дисплазією сполучної тканини?
- Чи проводили Ви кореляцію між термінами розвитку прееклампсії та тривалістю недиференційованої дисплазії сполучної тканини?
- Чому Ви вивчали саме ці лабораторні показники?

Висновок

Дисертація Костюк Алевтини Леонтіївни «Вагітність і пологи в жінок з недиференційованою дисплазією сполучної тканини: діагностика і профілактика гестаційних ускладнень», виконана при науковому консультуванні чл.-кор. НАМН України, доктора медичних наук професора Вдовиченка Ю.П., є самостійною закінченою науково-дослідною роботою, яка містить нове вирішення важливої наукової проблеми сучасного акушерства щодо зниження частоти акушерської та перинатальної патології у жінок з недиференційованою дисплазією сполучної тканини на основі удосконалення і впровадження

алгоритму діагностичних та лікувально-профілактичних заходів. Автору вдалось розробити та впровадити практичні рекомендації щодо підвищення ефективності діагностики та профілактики акушерських та перинатальних у жінок з недиференційованою дисплазії сполучної тканини.

Дисертація за своєю актуальністю, науковою новизною отриманих результатів, їх практичним та теоретичним значенням, ступенем обґрунтованості та достовірності наукових положень, сформульованих у висновках і практичних рекомендаціях, повнотою викладення матеріалу в наукових статтях та апробації на наукових форумах, повністю відповідає вимогам пунктів 9 та 10 «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого Постановами Кабінету Міністрів України №567 від 24.07.2013 р. та №656 від 19.08.2015 р., а її автор заслуговує присудження наукового ступеня доктора медичних наук за спеціальністю 14.01.01 – акушерство та гінекологія.

Офіційний опонент
зав. кафедри акушерства та
гінекології Медичного інституту
Сумського державного університету
МОН України
д.мед.н., професор

Бойко В.І.

Підпис *Бойко В.І.*
засвідчую
начальник ВН *Ольга М. Г. Шевцова*

